

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 889/2021
21.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Дубравке Дамјановић и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Радојевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Краљеву К 456/20 од 09.03.2021. године и Вишег суда у Краљеву Кж1 74/21 од 11.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 21.09.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Краљеву К 456/20 од 09.03.2021. године и Вишег суда у Краљеву Кж1 74/21 од 11.06.2021. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву К 456/20 од 09.03.2021. године окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и осуђен на новчану казну у одређеном износу од 30.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, те је одређено да ће суд, ако окривљени у одређеном року не плати новчану казну, исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне заменити једним даном казне затвора. Окривљени је обавезан да у корист буџетских средстава суда на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, као и да приватној тужиљи ББ на име трошкова кривичног поступка плати износ од 70.500,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. На основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећена ББ је упућена на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Вишег суда у Краљеву Кж1 74/21 од 11.06.2021. године, одбијене су као неосноване жалбе пуномоћника приватне тужиле ББ и браниоца окривљеног, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Милош Радојевић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело или да исте укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу и на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио је списе предмета и правноснажне пресуде против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је нашао:

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаном правноснажном пресудом на штету окривљеног повређен закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, са образложењем да речи окривљеног написане у допису упућеном министру просвете не садрже законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ. У вези са тим бранилац у захтеву наводи да увреда постоји ако став изнет од стране неког лица има увредљив карактер како по оцени лица на које се тај став односи тако и општегледано, а у конкретном случају изрази „алкохоличар“, „корисник опијата“ и „психички неуравнотежена особа“, које је окривљени написао у мејлу министру просвете немају такав карактер, нити су упућени са намером омаловажавања приватне тужиле, већ у циљу заштите свог оправданог интереса, те да исти представљају појмове садржане у законским одредбама, односно вредносни суд окривљеног о обрасцу понашању приватне тужиле.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

По налажењу овог суда у чињеничном опису радње извршења окривљеног датом у изреци првостепене пресуде означене су све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1.КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом и то како објективна која се односе на радњу извршења која се у конкретном случају састоји у вербалној увреди код које је изјава омаловажавања извршена писмено речима – „ББ, директорка ОШ „ВВ“ у ..., је алкохоличар, корисник опијата и веома психички неуравнотежена особа“ тако и субјективна која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног управљеног на извршење кривичног дела у питању.

Дакле, из изреке правноснажне пресуде јасно произлази да су све речи упућене приватном тужиоцу имале увредљив карактер и да исте како субјективно тако и по свом објективном значењу и схватању друштвене средине представљају изјаву омаловажавања приватног тужиоца ББ које су довеле до повреде њене части, због чега по налажењу овога суда, а супротно наводима из захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, дело за које је окривљени оглашен кривим садржи сва законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Из изнетих разлога, по оцени овога суда захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Како је правноснажном пресудом утврђено да окривљени предметну изјаву није дао у одбрани неког права или заштити оправданих интереса, то бранилац окривљеног

наводима захтева којима оспорава наведени чињенични закључак нижестепених судова и указује да код окривљеног није постојала намера омаловажавања, правноснажну пресуду оспорава због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву истиче да је, полазећи од одредби члана 15. ст.2. и ст.3. ЗКП, којима је прописано да је терет доказивања на тужиоцу и да суд изводи доказе на предлог тужиоца и чињенице да приватни тужилац на главном претресу није предложио читаће ниједног писаног доказа, нејасно зашто је суд на главном претресу одржаном 09.03.2021. године донео решење на основу којег је извршио увид у писане доказе, чиме је прекорачио своја овлашћења и практично по службеној дужности без претходног предлога странке – тужиоца прибавио наведене доказе а потом их ценио и на њима засновао своју одлуку. Поред тога, бранилац у захтеву наводи и то да је суд супротно наведеним одредбама, самоиницијативно и без предлога странака позвао а затим на главном претресу од 18.01.2021. године, испитао у својству сведока ГГ и ДД.

Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног изнетим наводима захтева, иако се формално позива на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, не указује да су наведени докази сами по себи и начину прибављања у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку, већ истиче повреду одредаба члана 15. став 2. и став 4. ЗКП, која се тиче доказне иницијативе странака, односно суда током кривичног поступка.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 15. став 2. и став 4 ЗКП, нити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић